

Р.С. ТРУСКАВЕЦЬКОМУ — 90

Відомому українському вченому в галузі ґрунтознавства та екології, доктору сільськогосподарських наук, професору, члену-кореспонденту НААН Трускавецькому Роману Степановичу виповнилося 90 років.

Народився Роман Степанович 14 квітня 1935 р. в с. Микулинці (нині — у складі м. Снятин) Івано-Франківської обл. Після закінчення Снятинської загальноосвітньої середньої школи ім. Василя Стефаника (1953) вступив на біологічний факультет Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича. У 1955 р. він перевівся до Львівського сільськогосподарського інституту (ЛСГІ) на агрономічний факультет, який закінчив у 1958 р., отримавши диплом агронома з відзнакою.

У 1958–1962 рр. Р.С. Трускавецький працював у ґрунтознавчих експедиціях, що були сформовані при ЛСГІ. Брав участь у великомасштабному обстеженні ґрунтів в Україні (Івано-Франківській, Волинській, Вінницькій, Полтавській областях, 1958–1961) та Казахстані (Цілиноградській — нині Акмолинській — обл., 1961–1962). Працюючи в експедиціях на посадах від інженера-ґрунтознавця до начальника ґрунтознавчої партії, Роман Степанович набув практичного досвіду з картування ґрунтового покриву,

діагностування генетичних ознак і морфологічної будови ґрунтів різних природних зон. Цей досвід він успішно використав у своїй науково-дослідницькій і педагогічній діяльності.

У 1962–1965 рр. Р.С. Трускавецький навчався в аспірантурі (з відривом від виробництва) при Українському науково-дослідному інституті ґрунтознавства імені О.Н. Соколовського (нині — Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», м. Харків). Уся подальша наукова діяльність Романа Степановича пов'язана з цим Інститутом: 1965–1968 рр. — молодший науковий співробітник; 1968–1985 — старший науковий співробітник; 1985–2001 — завідувач лабораторії та відділу родючості і меліорації ґрунтів; із 2001 р. й донині — головний науковий співробітник. Водночас Р.С. Трускавецький (за сумісництвом) читав лекції, проводив практичні заняття зі студентами Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва (ХНАУ), Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди, Житомирського державного університету ім. Івана Франка та інших навчальних закладів України.

У 1965 р. Роман Степанович захистив кандидатську дисертацію «Режим калію в торфових ґрунтах Полісся

і Лісостепу УРСР у зв'язку з їх окультурюванням», у 1984 р. захистив докторську дисертацію «Закономірності еволюції осушуваних торфових ґрунтів України, їх окультурювання і управління родючістю» на спеціалізованій вченій раді при Харківському сільськогосподарському інституті ім. В.В. Докучаєва (з 2002 до 2021 р. — ХНАУ).

Звання старшого наукового співробітника Р.С. Трускавецький отримав у 1971 р., професора — у 1996 р. Членом-кореспондентом УААН Відділення землеробства, меліорації та механізації Романа Степановича обрано в 1995 р.

Основні напрями наукових досліджень вченого — проблеми системного управління родючістю ґрунтів, гармонізація екологічних і продуктивних функцій ґрунтів, теоретичні й прикладні засади буферної здатності ґрунтів, запланне ґрунтоутворення та збалансоване землекористування на заплавах територіях, комплексне використання торфово-болотних земель, ресурсоощадні технології меліорації ґрунтів з підвищеною кислотністю тощо.

Учений опублікував понад 360 наукових праць, зокрема 28 монографій, 16 свідоцтв і патентів, які відомі в Україні та за її межами. У XXI столітті ним опубліковано такі наукоємні монографії: «Буферна здатність ґрунтів та їх основні функції» (2003), «Торфові ґрунти і торфовища України» (2010), «Organic Carbon in Drained Peat Bogs. Budget calculation methodology» (Німеччина, 2015). За активної участі вченого опубліковано також низку колективних монографій, серед яких варто зазначити такі, як «Торфово-земельний ресурс України (концепція комплексного використання)» (2010), «Стратегія збалансованого землекористування на Прикарпатті» (2013), «Меліорація ґрунтів: систематика, перспективи, інновації» (2015), «Основи управління родючістю ґрунтів» (2016), «Сучасна

еволюція і використання торфово-болотних земель» (2019), «Ґрунтові ресурси України: збалансоване використання, прогноз та управління» (2020).

Під його керівництвом підготовлено 12 кандидатів наук і трьох докторів наук. Своїм науковим досвідом, сучасними інноваціями та перспективними науковими ідеями, гіпотезами й концепціями він постійно ділиться з молодими науковцями та колегами.

Р.С. Трускавецький продовжує здійснювати плідну консультативно-методологічну, педагогічну, експертну й громадську діяльність. Він є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій у ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», членом редколегії тематичного наукового збірника «Агрохімія і ґрунтознавство», наукового товариства ґрунтознавців і агрохіміків України, а також одним із його керівників.

За багаторічну успішну працю і професійні досягнення Роман Степанович нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України, почесною відзнакою НААН, трудовою відзнакою «Знак пошани» Міністерства аграрної політики та продовольства України, почесними грамотами НААН, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Державного комітету України з водного господарства.

Щиро вітаємо Романа Степановича з ювілеєм, бажаємо йому успішного творчого доробку, втілення в життя наукових здобутків, здоров'я і плідної праці.

***Відділення землеробства,
меліорації та механізації НААН,
Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства
та агрохімії імені
О.Н. Соколовського»,
ГО «Українське товариство
ґрунтознавців і агрохіміків»***